Lieta Nr.C31515812
Nr.CA-0936-15/17

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā **2015.gada 30.aprīlī**

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente G.Freimane
tiesnese L.Grauda un tiesnesis G.Ungurs
ar tiesas sēdes sekretāri E.Slaidiņu,
piedaloties prasītājas politisko partiju apvienības „Saskaņas Centrs" pārstāvim advokātam J.Dzanuškānam, atbildētājas AS "Delfi" pārstāvei D.Sproģei un atbildētāja /pers. A/ pārstāvei advokātei I.Nikuļcevai,
izskatīja atklātā tiesas sēdē politisko partiju apvienības „Saskaņas Centrs" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 12.novembra spriedumu civillietā politisko partiju apvienības „Saskaņas Centrs" prasībā pret AS "Delfi" un /pers. A/ par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu, atvainošanos un mantiskās kompensācijas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Politisko partiju apvienības „Saskaņas Centrs" (turpmāk - prasītāja) pārstāvis 2012.gada 15.oktobrī Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret AS "Delfi" un /pers. A/ (turpmāk - atbildētāji) par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu, atvainošanos un mantiskās kompensācijas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts tālāk minētais pamatojums.

2012.gada 19.septembrī AS "Delfi" portālā publicēts partijas "Vienotība" pārstāvja /pers. A/ raksts "Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra", kurā, cita starpā, runājot par prasītājas taktiku savas varas nostiprināšanai Latvijas galvaspilsētā, apgalvots - *"izmantot labēji centrisko politiķu komunikācijas kļūdas, kliegt „ķeriet zagli!", lai šai burzmā pilsoņi nepamanītu Saskaņas centra laikā par leģendāru kļuvušo nekaunīgo 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"* (turpmāk - strīdus izteikums).

Minētajā rakstā ietvertais apzīmējums *„20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"* liecina par rīcību, kas ir pretēja normatīvo aktu nosacījumiem un norāda uz korupcijas gadījumiem publiskajos iepirkumos. Raksta autors aprakstītos gadījumus saista ar prasītāju, rakstā norādot *"Saskaņas centra laikā"*.

Prasītājai nav informācijas, ka stājies spēkā spriedums krimināllietā, ar kuru kāds no prasītājas pārstāvjiem būtu atzīts par vainīgu ar korupciju saistītos noziedzīgos nodarījumos, kas pieļauti, kā to norāda raksta autors, *„Rīgas publiskajos iepirkumos"*. Tāpat prasītājai nav informācijas, ka ir ierosināts kāds kriminālprocess par ar korupciju saistītu noziedzīgu nodarījumu, par kura izdarīšanu pie atbildības saucams kāds no prasītājas pārstāvjiem.

Ja rakstā norādītais par *„nekaunīgo 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"* atbilstu patiesībai, tad Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs būtu uzsācis izmeklēšanu, lai atklātu Krimināllikumā paredzētos noziedzīgos nodarījumus, ja tie saistīti ar korupciju.

Tādējādi raksts "Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra", prasītājas ieskatā, satur nepatiesas ziņas, kas atzīstamas par godu un cieņu aizskarošām.

Satversmes 100.pantā noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izpildīt informāciju, paust savus uzskatus. Cenzūra ir aizliegta. Saskaņā ar Satversmes 116.pantu Satversmes 100.pantā noteiktās tiesības var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, kas paredz tiesības ikvienam brīvi paust savus uzskatus, paredzēts šādu tiesību ierobežojums. Proti, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10.panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam ir tiesības brīvi paust savus uzskatus. Šīs tiesības ietver uzskatu brīvību un tiesības saņemt un izplatīt informāciju un idejas bez iejaukšanās no valsts institūciju puses un neatkarīgi no valstu robežām. Šis pants neierobežo valstu tiesības pieprasīt radioraidījumu, televīzijas raidījumu un kino demonstrēšanas licencēšanu. Savukārt minētā panta otrā daļa nosaka, ka tā kā šo brīvību īstenošana ir saistīta ar pienākumiem un atbilstību, tā var tikt pakļauta tādām prasībām, nosacījumiem, ierobežojumiem vai sodiem, kas paredzēti likumā un nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts drošības, teritoriālās vienotības vai sabiedriskās drošības intereses, nepieļautu nekārtības vai noziegumus, aizsargātu veselību vai tikumību, aizsargātu citu cilvēku cieņu vai tiesības, nepieļautu konfidenciālas informācijas izpaušanu vai lai nodrošinātu tiesas varu un objektivitāti.

Tāpat saskaņā ar ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 19.panta 2.punktu katram cilvēkam ir tiesības brīvi izpaust savus uzskatus, šīs tiesības ietver brīvību meklēt, saņemt un izplatīt dažāda veida informāciju un idejas neatkarīgi no valstu robežām mutvārdos, rakstveidā, izmantojot presi vai mākslinieciskās izpausmes formas, vai citādā veidā pēc savas izvēles. Minētā panta 3.punkts nosaka, ka šā panta 2.punktā paredzēto tiesību izmantošana uzliek īpašus pienākumus un īpašu atbildību. Tāpēc tā var būt saistīta ar zināmiem ierobežojumiem, taču tie jānoteic likumā un tiem jābūt nepieciešamiem: citu personu tiesību un reputācijas respektēšanai; valsts drošības, sabiedriskās kārtības, iedzīvotāju veselības vai tikumības aizsardzībai.

Latvijas Republikā šādi ierobežojumi noteikti likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 7.pantā. Minētā panta piektā daļa nosaka aizliegumu publicēt informāciju, kura aizskar fizisko un juridisko personu godu un cieņu un ceļ tām neslavu. Satversmes 95.pantā noteikts, ka valsts

aizsargā cilvēka godu un cieņu.

Raksts "Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra" satur nepatiesas, prasītājas godu un cieņu aizskarošas ziņas, t.i., /pers. A/ strīdus izteikumā par prasītājas taktiku savas varas nostiprināšanai Latvijas galvaspilsētā norāde par *„20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"* atzīstama par ziņu nevis viedokli, jo tā pasniegta kā vispārzināms fakts, par ko liecina apzīmējums *„par leģendāru kļuvušo"*. Tā kā nav ierosināts kriminālprocess un prasītājas pārstāvji nav saukti pie atbildības par aprakstīto *„20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"*, tad šāda ziņa neatbilst patiesībai.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 21.panta piekto daļu un Civillikuma 2352.[1] panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem, prasītājai ir tiesības pieprasīt no AS "Delfi" nepatieso ziņu, t.i., strīdus izteikuma atsaukšanu un atvainošanos, publicējot atsaukumu un atvainošanos portālā Delfi.

/pers. A/ raksts, kurā ietverts strīdus izteikums, prettiesiski aizskar prasītājas godu un cieņu, nodarot tai morālo kaitējumu, par ko mantiskā kompensācija nosakāma Ls 10 000. Tā kā raksta autors ir /pers. A/, kurš nav portāla Delfi žurnālists, tad mantiskā kompensācija piedzenama no viņa.

Saskaņā ar Augstākās tiesas apkopojumā „Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību" norādīto iespējamie kritēriji, kas ņemami vērā, nosakot mantiskās kompensācijas apmēru, ir nepatiesu, godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšanas publiskums, plašums, šā aizskāruma smagums attiecībā uz personu, sekas, ko radījusi godu un cieņu aizskarošo ziņu izplatīšana, pušu personība u.c.

Raksts publicēts portālā Delfi, kas saskaņā ar Starptautiskā interneta izpētes uzņēmuma "Gemius" pētījumiem par apmeklētāko portālu Top 25 šī gada augustā ir trešais populārākais portāls Latvijas interneta lietotāju vidū. Raksta virsraksts pārpublicēts citos portālos, ietverot saiti uz portālu Delfi. Tādējādi ziņas izplatīšanas publiskums un plašums vērtējams kā liels.

Ziņu izplatīšanas smagums vērtējams kontekstā ar sekām, ko radījusi nepatiesu, godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšana.

Lai gan saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi (Lingens pret Austriju, Thoma pret Luksemburgu) politiķiem un varas pārstāvjiem, tātad arī politiskajām partijām, jāpieņem lielāka kritika nekā vidusmēra iedzīvotājiem, nav pieļaujams, ka kritika sniedzas līdz nepatiesu ziņu izplatīšanai. Nepatiesu ziņu izplatīšanai par politiķiem un politiskajām partijām iespējamas negatīvākas sekas nekā nepatiesu ziņu izplatīšanai par privātpersonu. Proti, tā kā masu medijus pieņemts uzskatīt par ceturto varu līdzās likumdošanas varai, izpildvarai un tiesu varai, neapšaubāma ir masu mediju ietekme, veidojot sabiedrības viedokli par valstī notiekošo. Tāpat neapšaubāma ir masu mediju spēja ietekmēt valstī notiekošo. Attiecīgi nepatiesu ziņu publicēšana rada sabiedrībai viedokli par prasītāju, tādējādi tiek apdraudēts prasītājas atbalstītāju loks. Raksta autors ir partijas „Vienotība" pārstāvis, kas liek domāt, ka masu mediji izmantoti, lai izrēķinātos ar politiskajiem konkurentiem, publicējot par tiem nepatiesas ziņas.

Neapšaubāma ir potenciālo prasītājas atbalstītāju negatīvā attieksme pret ziņām, kas satur norādes uz prasītājas pārstāvju ar korupciju saistītiem izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, tādējādi paredzama prasītājas atbalstītāju loka samazināšanās, ko sekmē nepatiesu ziņu izplatīšana.

Ievērojot godu un cieņu aizskarošo ziņu izplatīšanas publiskumu, plašumu, aizskāruma smagumu un sekas, atlīdzība Ls 10 000 pildīs taisnīguma, prevencijas un samierināšanas funkciju.

Prasītāja lūgusi atzīt par nepatiesu, godu un cieņu aizskarošu 2012.gada 19.septembrī plkst.00:19 portālā Delfi publicētā /pers. A/ rakstā "Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra" ietverto frāzi - *„izmantot labēji centrisko politiķu komunikācijas kļūdas, kliegt "ķeriet zagli!", lai šai burzmā pilsoņi nepamanītu Saskaņas centra laikā par leģendāru kļuvušo nekaunīgo 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos";* uzlikt par pienākumu AS "Delfi" publicēt portālā Delfi nepatieso ziņu atsaukumu, kā arī atvainošanos par šādu ziņu publicēšanu; piedzīt no /pers. A/ par labu prasītājai mantisko kompensāciju par morālo kaitējumu 10 000 Ls, kas nodarīts, publicējot nepatiesas, godu un cieņu aizskarošas ziņas.

Prasība pamatota ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10.pantu, ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 19.pantu, Satversmes 95., 100., 116.pantu, likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 7.pantu, 21.pantu, Civillikuma 1635. un 2352.[1] pantu.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 12.novembra spriedumu politisko partiju apvienības „Saskaņas Centrs" prasība pret AS "Delfi" un /pers. A/ par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu, atvainošanos un mantiskās kompensācijas piedziņu noraidīta.

Spriedums pamatots ar tālāk norādītajiem argumentiem.

Lietā noskaidrots, ka 2012.gada 19.septembrī plkst.00:19 AS "Delfi" interneta portālā publicēts /pers. A/ raksts "Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra", kurā, cita starpā, /pers. A/ iekļāvis izteikumu: *„izmantot labēji centrisko politiķu komunikācijas kļūdas, kliegt „ķeriet zagli!", lai šai burzmā pilsoņi nepamanītu Saskaņas centra laikā par leģendāru kļuvušo nekaunīgo 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"*. Šo izteikumu prasītāja uzskata par tās godu un cieņu aizskarošu ziņu, tādējādi cēlusi prasību par šīs ziņas atsaukšanu, atvainošanos un mantiskās kompensācijas piedziņu.

Prasība primāri pamatota uz Civillikuma 2352.[1] pantu, kas paredz, ka katram ir tiesības prasīt tiesas ceļā atsaukt ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja šādu ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai. Ja personas godu un cieņu aizskarošās ziņas izplatītas presē, tad gadījumā, kad tās neatbilst patiesībai, šīs ziņas presē ir jāatsauc. Ja personas godu un cieņu aizskarošās ziņas, kas neatbilst patiesībai, ietvertas dokumentā, šāds dokuments jāapmaina. Citos gadījumos atsaukšanas kārtību nosaka tiesa. Ja kāds prettiesiski aizskar personas godu un cieņu mutvārdiem, rakstveidā vai ar darbiem, tad viņam jādod atlīdzība (mantiska kompensācija). Atlīdzības apmēru nosaka tiesa.

Lai gan Civillikuma 2352.[1] pantā norādīts vārds „ziņas", kas aizskar godu un cieņu, tomēr minētais likuma pants nav interpretējams tikai gramatiski, bet gan kopsakarā ar Satversmes 100.pantu, kas noteic ikviena tiesības uz vārda brīvību, Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10.pantu, kas paredz ikviena tiesības brīvi paust savus uzskatus, kā arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas un Latvijas tiesu judikatūru.

Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai lietās par goda un cieņas aizskaršanu un nepatiesu ziņu publicēšanu ir nepieciešams rūpīgi nošķirt ziņas jeb faktus no viedokļa. Fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei un to pastāvēšana var tikt pierādīta. Turpretī viedoklis nav pakļaujams patiesības pārbaudei. Tas atspoguļo personas subjektīvu vērtējumu par kādu personu, tās darbību vai kādu notikumu. Tādēļ tas nevar būt ne patiess, ne nepatiess (*sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1986.gada 8.jūlija spriedumu lietā Lingens v. Austria, no. 9815/82, §46*).

Ievērojot minēto, tiesa uzskatīja, ka vispirms jāvērtē, vai prasītājas norādītajā frāzē /pers. A/ ir paudis viedokli vai ziņas. Turklāt, lai konstatētu, vai izteikums atbilst jēdzienam „viedoklis" vai „ziņas", nepieciešams analizēt publikāciju kopumā, tās kontekstu un tas, kā to uztvertu vidusmēra lasītājs.

Arī Augstākās tiesas Senāta judikatūrā norādīts, ka, izskatot prasību par godu un cieņu aizskarošu ziņu, kas publicēta presē, atsaukšanu, tiesa nevar aprobežoties tikai ar atsevišķu frāžu vērtēšanu, bet jāvērtē raksts kopumā un situācija, kādā raksts tapis (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 25.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-276*).

Analizējot konkrēto rakstu un tajā paustos izteikumus, tiesa konstatēja, ka raksts tapis kā atbilde uz Nila Ušakova rakstu portālā Delfi, laikrakstos „Čas" un „Vesti segodņja", jo uz to norādīts pašā rakstā (raksta 1.teikums). Raksta sākuma daļā minētajās piecās tēzēs /pers. A/ raksturo *„Saskaņas centra brigādes taktiku savas varas nostiprināšanai Latvijas galvaspilsētā"*, paužot savu kritiku minētā politiskā spēka izvēlētajām metodēm savas popularitātes celšanai priekšvēlēšanu laikā. Pēc konkrētajām tēzēm seko /pers. A/ atzinums, ka „šī ir gudra un bīstama taktika," tādējādi nepārprotami paužot savu viedokli attiecīgajā jautājumā. Tāpat tiesa secināja, ka raksts kopumā satur vispārīgas frāzes. Analizējot rakstā pausto informāciju, tiesa

konstatēja, ka raksta mērķis nav vis atklāt lasītājiem kādus jaunus, konkrētus faktus, bet gan atgādināt par agrākiem notikumiem un sniegt savu vērtējumu, redzējumu par attiecīgā politiskā spēka priekšvēlēšanu taktiku.

Tiesa ņēma vērā arī faktu, ka raksts publicēts portāla Delfi īpašā sadaļā - „versijas", tādējādi, jau izlasot sadaļas nosaukumu, vidusmēra lasītājam jau pašā sākumā vajadzētu saprast, ka rakstā tiks pausts viedoklis, nevis ziņa. Kaut arī tiesa piekrita prasītājas pārstāvja viedoklim, ka tas apstāklis vien, ka izteikums publicēts kādā īpašā sadaļā, pats par sevi nepadara šo izteikumu par viedokli, un jāvērtē visi apstākļi to kopsakarā, tomēr tiesa uzskatīja, ka, analizējot konkrēto situāciju kopumā, iespējams gūt pārliecību, ka strīdus frāze vērtējama kā viedoklis. Pie šāda secinājuma vēl jo vairāk tiesa nonāca, ņemot vērā to, ka konkrētā frāze ir pārāk abstrakta un orientēta uz lasītāju, kurš par prasītājas un Rīgas domes darbību iepriekš ir jau labi informēts.

Savukārt tiem lasītājiem, kuri pirms raksta izlasīšanas nebija informēti par jau agrākiem notikumiem attiecībā uz publisko iepirkumu organizēšanu Rīgas domē, izlasot šo strīdus frāzi, nebūtu pat iespējams saprast, kas ar šo frāzi ir pateikts.

Apskatot minēto frāzi, redzams, ka tajā iekļauta atsauce uz „Saskaņas centra laiku", tomēr atsauce uz „Saskaņas centra laiku" nav saistīta ar norādi uz „20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos". Frāzē teikts: *„[..] lai šai burzmā pilsoņi nepamanītu Saskaņas centra laikā par leģendāru kļuvušo nekaunīgo 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos".* Tātad /pers. A/norādījis tikai uz to, ka „Saskaņas centra laikā" *„20% otkats Rīgas publiskajos iepirkumos"* ir kļuvis leģendārs, bet nav norādījis pat uz to, ka *„20% otkats Rīgas publiskajos iepirkumos"* ir saistīts ar „Saskaņas centra laiku" Rīgas domē, bet tikai uz to, ka šajā laikā tas kļuvis leģendārs.

Prasības pieteikumā apgalvots, ka potenciālo prasītājas atbalstītāju negatīvā attieksme pret šīm ziņām ir neapšaubāma, līdz ar to šo ziņu izplatīšana prasītājai radījusi smagas sekas. Taču lietā nav gūti pierādījumi, kas liecinātu par kādu seku iestāšanos, vai, ka potenciālie šī politiskā spēka atbalstītāji tik tiešām šo strīdus izteikumu būtu uztvēruši par ziņām un tādējādi /pers. A/ raksts ietekmējis attiecīgo vēlēšanu rezultātus vai kā citādi prasītājai izraisīja negatīvas sekas.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa norādījusi, ka tiesības paust savus uzskatus veido vienu no svarīgākajiem demokrātiskas sabiedrības pamatiem un šīs tiesības attiecas ne tikai uz informāciju vai neitrālām un labvēlīgām idejām, bet arī tādām idejām, kas šokē, satrauc vai provocē (*sk. 1976.gada 7.decembra spriedumu lietā Handyside v. the United Kingdom, no. 5493/72, §48*). Turklāt Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzsver to, ka pieļaujamās kritikas robežas attiecībā uz politiķi ir daudz plašākas nekā attiecībā uz „vidusmēra" pilsoni. Politiķim ir jāizrāda lielāka tolerance attiecībā uz pret to vērsto kritiku. Politiķa tiesības uz privātās dzīves aizsardzību ir jālīdzsvaro ar brīvas diskusijas politiskajos jautājumos nepieciešamību (*sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1986.gada 8.jūlija spriedumu lietā Lingens v.Austria, no. 9815/82, §42*) Šādi secinājumi izdarīti arī lietās pret Latviju *(skat., piemēram, Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2007.gada 12.jūlija spriedumu lietā A/S Diena pret Ozoliņš c. Lettonie, no. 16657/03, § 77).*

Politisko partiju apvienība „Saskaņas centrs" nav atsevišķs „politiķis", bet ir daudzu politiķu izveidota politisku partiju apvienība, tādējādi tai vēl vairāk kā atsevišķam politiķim jārēķinās, ka plašsaziņas līdzekļos tiks pausta ne tikai labvēlīga, bet arī kritizējoša, pat asa attieksme. Prasītājai jāizrāda tolerance pret tai veltīto kritiku, kas ir vārda brīvības - jebkuras brīvas un demokrātiskas valsts viena no pamatvērtībām.

Turklāt politisko partiju apvienība „Saskaņas centrs" nav fiziska, bet gan juridiska persona, savukārt fiziskas un garīgas ciešanas tai kā fiziskai personai nepiemīt. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments spriedumā Nr.SKA-72/2012 atzinis, ka fiziskās un juridiskās personas cilvēktiesību apjoma ziņā ir pielīdzināmas, ja vien tas ir iespējams atbilstoši tiesību būtībai. Juridiskajai personai nav iespējams nodarīt morālas ciešanas, līdz ar to juridisko personu šajā ziņā nav iespējams pielīdzināt fiziskajai personai. Tas nozīmē, ka minēto personu grupas nav pielīdzināmas tiesību apjoma ziņā saistībā ar atlīdzinājuma saņemšanu par morālo kaitējumu.

Tiesa pievienojās atbildētāju pārstāvju viedoklim, ka Satversmes 95.pants un Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8.pants aizsargā cilvēka - fiziskas personas godu un cieņu, savukārt, nekonstatējot juridiskās personas - politisko partiju apvienības „Saskaņas Centrs", goda un cieņas aizskārumu, tiesai nebija leģitīma pamata Civillikuma 2352.^{1} panta trešās daļas izpratnē lemt prasījumu par atlīdzības jeb mantiskas kompensācijas piedziņu no /pers. A/.

Ziņu atsaukšanai un kompensācijas piedziņai likumdevējs paredzējis obligāti konstatēt vairākus priekšnosacījumus, tostarp, ziņu izplatīšanas faktu, to, ka šīs ziņas aizskar personas godu un cieņu, un citus apstākļus. Tā kā lietā konstatēts, ka strīdus frāze vērtējama kā /pers. A/ subjektīvi pausts viedoklis, nevis ziņa, tad tiesa atzina, ka prasība pilnā apmērā noraidāma.

Par minēto spriedumu prasītājas pārstāvis iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts, ka spriedumu uzskata par nepamatotu, tāpēc to pārsūdz pilnībā.

Apelācijas sūdzībā norādīti tālāk minētie argumenti.

Tiesa nav vispusīgi un objektīvi novērtējusi pierādījumus un nepareizi interpretējusi normatīvo tiesību aktu nosacījumus, nonākot pie kļūdainiem secinājumiem.

Rakstā apzīmējums *„20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"* liecina par rīcību, kas ir pretēja normatīvo aktu nosacījumiem un norāda uz korupcijas gadījumiem publiskajos iepirkumos. Raksta autors aprakstītos gadījumus saista ar prasītāju, norādot - *Saskaņas centra laikā.*

Prasītājai nav informācijas, ka stājies spēkā spriedums krimināllietā, ar kuru kāds no prasītājas pārstāvjiem būtu atzīts par vainīgu ar korupciju saistītos noziedzīgos nodarījumos, kas pieļauti, kā to norāda raksta autors, *Rīgas publiskajos iepirkumos*.

Ja /pers. A/ norādītā informācija par *nekaunīgo 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos* atbilstu patiesībai, tad Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs būtu uzsācis izmeklēšanu, lai atklātu Krimināllikumā paredzētos noziedzīgos nodarījumus, ja tie saistīti ar korupciju.

Raksts „Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra" satur nepatiesas, prasītājas godu un cieņu aizskarošas ziņas, t.i., /pers. A/ apgalvojumu par prasītājas taktiku savas varas nostiprināšanai Latvijas galvaspilsētā.

Norāde par *20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos* atzīstama par ziņu nevis viedokli, jo pasniegta kā vispārzināms fakts, par ko liecina apzīmējums *par leģendāru kļuvušo*. Tā kā nav ierosināts kriminālprocess un neviens no prasītājas pārstāvjiem nav saukts pie atbildības par aprakstīto *20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos*, tad šāda ziņa neatbilst patiesībai.

Tiesa apgalvojumu par *20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos* kļūdaini atzina par viedokli, jo, vērtējot to no vidusmēra lasītāja viedokļa, nerodas šaubas par šo vārdu nozīmi. Arī no raksta konteksta nevar secināt, ka apgalvojums *20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos* ir viedoklis.

Rakstā iztrūkst jebkāda faktiskā bāze, uz kuras pamata /pers. A/ varētu izteikt jebkādu vērtējumu par korupciju Rīgas publiskajos iepirkumos, kā arī prasītājas saistību ar to.

Spriedumā konstatēts, ka raksta sākumā minētas piecas tēzes, tajā skaitā, apgalvojums *Saskaņās centra laikā par leģendāru kļuvušo nekaunīgo 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos,* uz kuru pamata /pers. A/ izdarīja secinājumu, ka *šī ir gudra un bīstama taktika.* Tātad raksta sākuma daļā izklāstīti fakti jeb ziņas, kas pakļaujami patiesības pārbaudei, un tikai raksta pārējā daļā pausts /pers. A/ viedoklis.

Nav pamatota tiesas norāde, ka raksta mērķis ir atgādināt par agrākiem notikumiem, jo pret prasītājas pārstāvjiem nav ierosināts kriminālprocess par rakstā norādīto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

Tāpat nepamatota ir tiesas norāde, ka raksts satur vispārīgas frāzes, jo izteikums *Saskaņas centra laikā par leģendāru kļuvušo nekaunīgo*

20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos ir nepārprotams un vidusmēra lasītājs to uztver kā Saskaņas Centra saistību ar korupciju.

Tiesa nav vispusīgi analizējusi raksta kopējo kontekstu un raksta mērķi, jo raksts vērsts pret prasītāju, līdz ar to neitrāls vidusmēra lasītājs apgalvojumu par korupciju Rīgas publiskajos iepirkumos saista ar prasītāju. Rakstā nav analizēta korupcija, līdz ar to nav pamata secinājumam, ka izteikums par *20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos* uzskatāms par viedokli.

Tiesai bija jāvērtē apstāklis, ka rakstā minētais norāda, ka ir noticis ar korupciju saistīts noziedzīgs nodarījums. Augstākās tiesas apkopojumā „Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību" norādīts, ka fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei, un to pastāvēšana var tikt pierādīta. Ja kāds apgalvo faktu, kas aizskar personas godu un cieņu, piemēram, piedēvējot šai personai konkrētas krimināli sodāmas darbības, tad šī fakta paudējam jāpierāda izteikumu atbilstība patiesībai.

Tāpat tiesa vērtēja apstākli, ka raksts publicēts portāla Delfi īpašajā sadaļā - „versijas", taču tiesu praksē atzīts, ka, pamatojot jēdziena „ziņas" un „viedoklis" nošķiršanu, ir kļūdaini balstīties uz sadaļas nosaukumu, kurā ievietotas publikācijas. Paralēli sadaļas nosaukumam tiesai jāvērtē konkrēto izteikumu saturs, ņemot vērā izteikumu kontekstu un citus kritērijus, jo arī sadaļā „versijas" var tikt publicētas personu aizskarošas un nepatiesas ziņas.

Tiesas secinājums, ka prasītāja nav fiziska, bet juridiska persona, savukārt fiziskas un garīgas ciešanas tai kā fiziskai personai nepiemīt, ir kļūdains un tiesību aktiem neatbilstošs, jo nepamatoti liedz iespēju saņemt kompensāciju par juridiskai personai nodarītu nemantisku kaitējumu.

Satversmes 95.pantā noteikts, ka valsts aizsargā cilvēka godu un cieņu. Spīdzināšana, citāda cietsirdīga vai cieņu pazemojoša izturēšanās pret cilvēku ir aizliegta. Nevienu nedrīkst pakļaut nežēlīgam vai cilvēka cieņu pazemojošam sodam. Nav šaubu, ka minētā panta 2. un 3.teikums attiecas tikai uz fiziskām personām, bet tiesību norma, kas nosaka, ka valsts aizsargā cilvēka godu un cieņu, attiecas gan uz fiziskām, gan juridiskām personām, ko apstiprina Satversmes komentāros norādītais, ka pamattiesības tiek principā garantētas ne tikai cilvēkiem (fiziskajām personām), bet arī cilvēku izveidotiem tiesību subjektiem (juridiskām personām) (*Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. 31.lpp*).

Civillikuma 2352.[1] pants nosaka vispārīgu personas reputācijas un pašcieņas aizsardzības regulējumu (*Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. 221.lpp*). Nav šaubu, ka minētais Civillikuma pants aizsargā arī juridiskas personas reputāciju, kā arī dod tiesības prasīt atlīdzību par juridiskās personas reputācijai nodarītu kaitējumu.

Arī Civillikuma 1635.pants nosaka tiesības uz atlīdzību par nemantisku kaitējumu.

Satversmes 100.pantā noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus. Cenzūra ir aizliegta. Tomēr saskaņā ar Satversmes 116.panta nosacījumiem Satversmes 100.pantā noteiktās tiesības var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, kas paredz tiesības ikvienam brīvi paust savus uzskatus, paredzēts šādu tiesību ierobežojums. Proti, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10.panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam ir tiesības brīvi paust savus uzskatus. Šīs tiesības ietver uzskatu brīvību un tiesības saņemt un izplatīt informāciju un idejas bez iejaukšanās no valsts institūciju puses un neatkarīgi no valstu robežām. Šis pants neierobežo valstu tiesības pieprasīt radioraidījumu, televīzijas raidījumu un kino demonstrēšanas licencēšanu. Savukārt minētā panta otrā daļa nosaka, ka tā kā šo brīvību īstenošana saistīta ar pienākumiem un atbildību, tā var tikt pakļauta tādām prasībām, nosacījumiem, ierobežojumiem vai sodiem, kas paredzēti likumā un nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts drošības, teritoriālās vienotības vai sabiedriskās drošības intereses, nepieļautu nekārtības vai noziegumus, aizsargātu veselību vai tikumību, aizsargātu citu cilvēku cieņu vai tiesības, nepieļautu konfidenciālas informācijas izpaušanu vai lai nodrošinātu tiesas varu un objektivitāti.

Tāpat ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 19.panta 2.punktā teikts, ka katram cilvēkam ir tiesības brīvi izpaust savus uzskatus, šīs tiesības ietver brīvību meklēt, saņemt un izplatīt dažāda veida informāciju un idejas neatkarīgi no valstu robežām mutvārdos, rakstveidā, izmantojot presi vai mākslinieciskās izpausmes formas, vai citādā veidā pēc savas izvēles. Minētā panta 3.punkts nosaka, ka šā panta 2.punktā paredzēto tiesību izmantošana uzliek īpašus pienākumus un īpašu atbildību. Tāpēc tā var būt saistīta ar zināmiem ierobežojumiem, taču tie jānoteic likumā un tiem jābūt nepieciešamiem: a) citu personu tiesību un reputācijas respektēšanai; b) valsts drošības, sabiedriskās kārtības, iedzīvotāju veselības vai tikumības aizsardzībai.

Latvijas Republikā šādi ierobežojumi definēti likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 7.pantā, kura piektā daļa nosaka aizliegumu publicēt informāciju, kura aizskar fizisko un juridisko personu godu un cieņu un ceļ tām neslavu. Minētā likuma 21.pants paredz kārtību, kādā notiek nepatiesu ziņu atsaukšana un atvainošanās un piektā daļa nosaka, ja masu informācijas līdzeklim nav pierādījumu, ka publicētā (pārraidītā) informācija atbilst patiesībai, tam nekavējoties tā jāatsauc. Civillikuma 2352.[1] panta pirmā daļa nosaka, ka katram ir tiesības prasīt tiesas ceļā atsaukt ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja šādu ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai. Savukārt minētā panta otrā daļa nosaka, ka, ja personas godu un cieņu aizskarošās ziņas izplatītas presē, tad gadījumā, kad tās neatbilst patiesībai, šīs ziņas presē arī jāatsauc. Ja personas godu un cieņu aizskarošās ziņas, kas neatbilst patiesībai, ietvertas dokumentā, šāds dokuments jāapmaina. Citos gadījumos atsaukšanas kārtību nosaka tiesa.

Raksts „Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra" satur nepatiesas ziņas, t.i., /pers. A/ apgalvojumu par Saskaņas centra taktiku savas varas nostiprināšanai Latvijas galvaspilsētā. Strīdus izteikums ir vērsts uz prasītājas apmelošanu, līdz ar to tiek grauta tās reputācija.

Strīdus frāze prettiesiski aizskar prasītājas godu un cieņu (reputāciju), nodarot tai morālo (nemantisko) kaitējumu, par ko mantiskā kompensācija nosakāma 14 228,72 EUR.

Kritēriji, kas ņemami vērā, nosakot mantiskās kompensācijas apmēru, ir nepatiesu, godu un cieņu aizskarošu ziņu izplatīšanas publiskums, plašums, aizskāruma smagums attiecībā uz personu, sekas, ko radījusi godu un cieņu aizskarošo ziņu izplatīšana, pušu personība u.c.

Lai gan saskaņā ar ECT praksi (Lingens pret Austriju, Thoma pret Luksemburgu) politiķiem un varas pārstāvjiem, tātad arī politiskajām partijām, jāpieņem lielāka kritika nekā vidusmēra iedzīvotājiem, nav pieļaujams, ka kritika sniedzas līdz nepatiesu ziņu izplatīšanai. Nepatiesu ziņu izplatīšanai par politiķiem un politiskajām partijām iespējamas daudz negatīvākas sekas nekā nepatiesu ziņu izplatīšanai par privātpersonu. Tā kā masu medijus pieņemts uzskatīt par ceturto varu, tad neapšaubāma ir masu mediju ietekme, veidojot sabiedrības viedokli par valstī notiekošo. Attiecīgi nepatiesu ziņu publicēšana sabiedrībai par prasītāju rada viedokli, tādējādi tiek apdraudēts prasītājas atbalstītāju loks. Raksta autors ir partijas „Vienotība" pārstāvis, līdz ar to masu mediji izmantoti, lai izrēķinātos ar politiskajiem konkurentiem, publicējot par tiem nepatiesas ziņas.

Par apelācijas sūdzību saņemti /pers. A/ pārstāves paskaidrojumi, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzību neatzīst šādu iemeslu dēļ.

Pirmās instances tiesa pareizi ir konstatējusi faktus, novērtējusi pierādījumus, kā arī pareizi piemērojusi un interpretējusi materiālo un procesuālo tiesību normas.

Rakstā "Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra" /pers. A/ ir paudis savu viedokli. Raksta sākuma daļā minētajās piecās tēzēs, kas ietver arī strīdus frāzi, autors ir paudis savu viedokli par Saskaņas centra priekšvēlēšanu taktiku.

"20% otkats Rīgas publiskajos iepirkumos" tiek pasniegts nevis kā vispārzināms fakts (kā tas norādīts apelācijas sūdzībā), bet ir vispārzināms fakts, par ko liecina /pers. A/ paskaidrojumiem par prasības pieteikumu pievienotās publikācijas, no kurām redzams, ka ziņas par *"20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"* gan latviski, gan krieviski rakstošajos plašsaziņas līdzekļos, gan interneta portālos, gan drukātajos preses izdevumos ir

pieejamas jau no 2008.gada.

Ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, pat ja tiesa atzītu, ka norāde uz *"20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"* ir ziņa, /pers. A/ šo ziņu ir ieguvis no citiem avotiem un darbojies labā ticībā, tāpēc viņu nedrīkst saukt pie atbildības (*skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1999.gada 20.maija spriedumu lietā Bladet Tromso and Stensaas v. Norway, no. 21980/93, § 72*).

Atbildētāju tiesības paust savu viedokli aizsargā Satversmes 100.pants, kā arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10.pants. Turklāt šīs tiesības attiecas ne tikai uz informāciju vai neitrālām un labvēlīgām idejām, bet arī tādām idejām, kas šokē, satrauc vai provocē *(sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1976.gada 7.decembra spriedumu lietā Handyside v. the United Kingdom, no. 5493/72, §48),* kā arī pieļaujamās kritikas robežas attiecībā uz politiķi ir daudz plašākas nekā attiecībā uz "vidusmēra" pilsoni *(sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1986.gada 8.jūlija spriedumu lietā Lingens v. Austria, no. 9815/82, §42).*

Prasītāja ir daudzu politiķu izveidota politisku partiju apvienība, tāpēc tai jārēķinās, ka plašsaziņas līdzekļos tiks pausta ne tikai labvēlīga, bet arī kritizējoša un pat asa attieksme.

Nepamatots ir apelatora viedoklis, ka Satversmes 95.panta pirmais teikums - valsts aizsargā cilvēka godu un cieņu - attiecas ne tikai uz fiziskām, bet arī uz juridiskām personām. Lai gan juridiskām personām ir tiesības uz savas reputācijas aizsardzību Civillikuma 2352.^{1} panta izpratnē, tomēr pamattiesības uz goda un cieņas aizsardzību tiek atzītas vienīgi fiziskām personām. Arī Satversmes komentāros kā Satversmes 95.panta pirmā teikuma subjekts analizēti politiķi, valsts pārvaldes darbinieki un ierēdņi, tiesneši un publiskas fiziskās personas, bet ne juridiskas personas *(Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R. Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 234., 235. lpp.).*

Savukārt Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas sistēmā personas godu un cieņu aizsargā 8.pants „Tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi" *(sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2007.gada 15.novembra spriedumu lietā Pfeifer v. Auslria, no. 12556/03, §35),* kas attiecas vienīgi uz fiziskām personām.

Lai gan prasītājas godu un cieņu aizsargā Civillikuma 2352.^{1} pants, tomēr atšķirībā no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, kurā analizēti gadījumi, kad saduras divas pamattiesības: raksta autora un laikraksta pamattiesības uz vārda brīvību un rakstā kritizētās fiziskās personas pamattiesības uz privātās dzīves aizsardzību, prasītājas pamattiesības skartas netiek. Tāpēc konkrētajā gadījumā vērtējams tikai tas, vai būtu tiesiski un pamatoti ierobežot atbildētāju pamattiesības uz vārda brīvību.

Priekšnosacījumi kaitējuma, arī morālā kaitējuma, atlīdzībai ir: 1) aizskārēja neatļauta (prettiesiska) darbība vai bezdarbība, aizskārēja vaina, 2) kaitējuma esamība un to apmērs, 3) cēloniskais sakars starp prettiesisko darbību vai bezdarbību un kaitējumu.

Norādē *"par 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos"* prasītāja nav minēta, kā arī tajā nav ietvertas nekādas norādes uz prasītājas atbildību. /pers. A/ piekrīt spriedumā izdarītajam secinājumam, ka lietā nav gūti pierādījumi tam, kas liecinātu par jelkādu seku iestāšanos, vai, ka potenciālie šī politiskā spēka atbalstītāji tik tiešām būtu uztvēruši šo strīdus izteikumu par ziņām un tādējādi /pers. A/ raksts ietekmējis attiecīgo vēlēšanu rezultātus vai kā citādi prasītājam izraisījis negatīvas sekas. Ne prasības pieteikumā, ne arī apelācijas sūdzībā prasītāja nav pamatojusi, kāds tieši kaitējums tai radies strīdus frāzes publikācijas rezultātā. Apelācijas sūdzībā vienīgi norādīts, ka ziņas izplatīšanas publiskums vērtējams kā liels, tomēr minētais nepamato ne kaitējuma esamību, ne cēlonisko sakaru starp strīdus frāzes publikāciju un kaitējumu.

Par apelācijas sūdzību saņemti AS "Delfi" pārstāves paskaidrojumi, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzību neatzīst un tajā norādītos argumentus uzskata par nepamatotiem šādu iemeslu dēļ.

Tiesa pareizi un atbilstoši tiesu praksei un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai ir izvērtējusi, vai rakstā „Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra" iekļautais strīdus izteikums ir ziņa vai viedoklis.

Sprieduma 9.3. - 9.5.punktā strīdus izteikums pamatoti analizēts, ņemot vērā konkrētā strīda apstākļus un lietā iesniegtos pierādījumus, tādējādi secinot, ka izteikums vērtējams kā /pers. A/ viedoklis.

Līdz ar to nepamatots ir apelācijas sūdzības vērtējums, ka nepastāv šaubas, ka frāze *par 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos* atzīstama par ziņu nevis viedokli, jo pasniegta kā vispārzināms fakts. Tiesa vispusīgi ir analizējusi raksta kopējo kontekstu, tā mērķi, rašanās iemeslu, izvietošanas vietu, ņemot vērā visus apstākļus un konkrēto situāciju kopumā. Līdz ar to nepastāv šaubas, ka strīdus izteikums ir viedoklis, kas nav pakļaujams patiesības pārbaudei.

Tiesa sprieduma 9.5.punktā pareizi secina, ka izteikumā iekļauta atsauce uz *"Saskaņas centra laiku"*, kas nekādā veidā nav saistīta ar norādi uz "20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos". Tātad tiesa precīzi konstatēja, ka /pers. A/ norādījis tikai uz to, ka *"Saskaņas centra laikā"* "20% otkats Rīgas publiskajos iepirkumos" ir kļuvis leģendārs. Prasītāja nepareizi ir iztulkojusi strīdus izteikumu, pielīdzinot to apgalvojumam, ka prasītāja būtu iesaistīta iespējamajos korupcijas gadījumos publiskajos iepirkumos. Tā kā nepastāv juridiskā pamatojuma šādai interpretācijai, tad atliek tikai minēt par prasītājas iemesliem tik plašai izteikuma interpretācijai un ar korupciju saistīto noziedzīgo nodarījumu vairākkārtīgai pieminēšanai.

Atbildētāja nepiekrīt prasītājas uzskatam, ka Satversmes 95.panta pirmais teikums - valsts aizsargā cilvēka godu un cieņu, attiecas arī uz juridiskajām personām. Gan juridiskajā literatūrā, gan judikatūrā tiek kritizēts uzskats, ka var aizskart juridiskas personas godu un cieņu, jo juridiska persona nav personība un tai nepiemīt jūtas. Nevar aizskart kompānijas jūtas, var aizskart tās kabatu un reputāciju.

Atbildētāja pievienojas spriedumā norādītajam, ka fiziskās un juridiskās personas cilvēktiesību apjoma ziņā varētu būt pielīdzināmas, ja vien tas ir iespējams atbilstoši tiesību būtībai. Savukārt prasītājai kā juridiskajai personai nevar piemist fiziskas un garīgas ciešanas, kādas ir raksturīgas tikai fiziskajām personām. Tādējādi juridiskās personas, tajā skaitā prasītāja, nav pielīdzināmas tiesību apjoma ziņā fiziskajām personām saistībā ar atlīdzinājuma saņemšanu par morālo kaitējumu. Šajā gadījumā nav runa par aizliegumu juridiskajām personām saņemt kompensāciju par nemantisku kaitējumu, kā to prasītāja nepareizi norādījusi apelācijas sūdzībā.

Judikatūrā secināts, ka morālais kaitējums paredzēts kā īpašs kaitējuma veids - ciešanas. Ciešanas tāpat kā emocijas un sajūtas ir fiziskajai personai piemītošas. Fiziskās un juridiskās personas cilvēktiesību apjoma ziņā ir pielīdzināmas, ja vien tas ir iespējams atbilstoši tiesību būtībai. Juridiskajai personai nav iespējams nodarīt morālas ciešanas, līdz ar to juridisko personu šajā ziņā nav iespējams pielīdzināt fiziskajai personai. Tas nozīmē, ka minēto personu grupas nav pielīdzināmas tiesību apjoma ziņā saistībā ar atlīdzinājuma saņemšanu par morālo kaitējumu.

No minētā izriet, ka prasītāja nav tiesīga prasīt kompensāciju par morālo kaitējumu, jo juridiskās personas tiesību apjoms konkrētajā gadījumā atšķiras no fiziskās personas tiesību apjoma saistībā ar atlīdzinājuma saņemšanu par morālo kaitējumu.

Nav pamata uzskatīt, ka strīdus izteikums prasītājai radījis negatīvas sekas. Turklāt prasītāja lūgusi piedzīt no /pers. A/ kompensāciju 14 228,72 EUR, nenorādot nevienu objektīvu argumentu un nepievienojot nevienu pierādījumu, uz kā pamata šāda summa tiek prasīta.

Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecinātu, ka strīdus apgalvojums ir kaut kādā veidā aizskāris prasītājas reputāciju, par ko varētu prasīt mantisku kompensāciju.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja atbilstoši prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamatam, apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar tajā minētajiem argumentiem un papildus paskaidroja, ka pirmie trīs raksti, uz kuriem paskaidrojumos atsaucies /pers. A/, attiecas uz laika posmu pirms "Saskaņas Centrs" iekļuva Rīgas domē, bet pēdējie trīs - uz notikumiem, kas nav saistīti ar prasītāju. Tāpat pārsāvis norādīja, ka morālais kaitējums tiešā veidā ir saistīts ar politiskās partijas popularitāti, jo apmelojums veikts pirmsvēlēšanu laikā un tā sekas ir iespējamo vēlētāju novēršanās.

Atbildētāja /pers.A/pārstāve tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina atbilstoši rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Atbildētājas AS "Delfi" pārstāve tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina un uzturēja rakstveida paskaidrojumos norādīto.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi pierādījumus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasība noraidāma šādu apsvērumu dēļ.

Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa nosaka, ka fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākas instances tiesas sprieduma motivācijai.

Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa pareizi ir konstatējusi lietas faktiskos apstākļus un devusi tiem pareizu juridisku novērtējumu, kā arī objektīvi novērtējusi pušu pārstāvju paskaidrojumus un lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus. Tādējādi ir pietiekams pamats secināt, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams.

Tā kā nav pamata pārvērtēt pirmās instances tiesas izdarītos secinājumus, tad atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un neatkārto spriedumā minētos motīvus.

Izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, papildus pirmās instances tiesas spriedumā norādītajam, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka tie nav pamatoti šādu iemeslu dēļ.

Pirmās instances tiesa konstatēja, ka starp pusēm nepastāv strīds par to, ka 2012.gada 19.septembrī AS „Delfi" interneta portālā publicēts atbildētāja /pers. A/ raksts „Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra", kurā iekļauts strīdus izteikums.

Prasītājas ieskatā strīdus izteikumā ir pausta tās godu un cieņu aizskaroša ziņa, savukārt atbildētāji iebilst, ka tajā atspoguļots raksta autora viedoklis.

Civillikuma 2352.[1] panta pirmā daļa nosaka, ka katram ir tiesības prasīt tiesas ceļā atsaukt ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja šādu ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai.

Judikatūrā, kas izveidojusies lietās par personas goda un cieņas aizsardzību, atzīts, ka, lai izvērtētu prasības pamatotību, vispirms nepieciešams konstatēt, vai konkrētajā rakstā publicētā informācija ir ziņas vai viedoklis.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim, ka izskatāmajā lietā tiesai vispirms jāvērtē, vai strīdus izteikumā ir izteiktas ziņas vai viedoklis.

Latviešu literatūras valodas vārdnīcā (1996.gada izdevums, Rīga: Zinātne, 8.sējums) skaidrots vārds „ziņas"- tās ir datu, faktu, skaitļu un arī informācijas kopums (l.lp. 647-648), savukārt „viedoklis" ir uzskats, izpratne (par ko), arī attieksme (pret ko) (l.lp. 425).

Tikai ziņas jeb fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei un to pastāvēšana var tikt pierādīta. Ja kāds apgalvo faktu, kas aizskar personas godu un cieņu, piemēram, piedēvējot šai personai konkrētas krimināli sodāmas darbības, tad šī fakta paudējam ir jāpierāda izteikumu atbilstība patiesībai. Turpretī prasību pierādīt izteikuma atbilstību patiesībai nevar attiecināt uz viedokli, jo viedoklis atspoguļo personas subjektīvo vērtējumu par kādu personu, tās darbību vai kādu notikumu un nevar būt ne patiess, ne nepatiess, lai arī cik nepieņemams tas kādam neliktos, līdz ar to viedoklis nav pakļaujams patiesības pārbaudei.

Vērtējot konkrētu izteikumu, jāņem vērā ne tikai tā gramatiskā interpretācija vai tas, ka izteikums pausts apgalvojuma vai pieņēmuma formā, bet publikācijas vai izteikuma kopējais konteksts, kā arī būtiski ir tas, kā izteikumu uztvertu neitrāls lasītājs un atsevišķos gadījumos - kādu nozīmi attiecīgajam izteikumam ir piešķīris raksta autors.

Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2007.gada 12.jūlija spriedumā lietā *A/S Diena un Ozoliņš pret Latviju (84.punkts)* norādīts, ka, analizējot apstrīdētos izteikumus, tiesai ir jāņem vērā konteksts, kādā tie publicēti.

Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa vispusīgi un objektīvi ir izvērtējusi strīdus izteikumu, kuru prasītāja lūgusi atzīt par godu un cieņu aizskarošu, kontekstā ar rakstu kopumā, situāciju, kādā šis raksts ir tapis, kā arī to, kā strīdus izteikumu varētu uztvert vidusmēra lasītājs, un pamatoti atzinusi, ka strīdus izteikums vērtējams kā viedoklis.

Konkrētajā gadījumā nav pamata uzskatīt, ka neitrālam lasītājam tiek pasniegtas ziņas, jo strīdus izteikumā norādīto nevar pārbaudīt, kā arī prasītāja nav pierādījusi izteikuma atbilstību patiesībai, savukārt viedoklis (patiesībai atbilstoši fakti) nevar būt par pamatu goda un cieņas aizskārumam.

Strīdus izteikumā norādīts uz *20% otkatu publiskos iepirkumos*, taču šajā norādē prasītāja nav minēta, nav norādīts, ka *20% otkatā* vainojama ir prasītāja, kā arī izteikumā nav ietvertas nekādas norādes par prasītājas atbildību. Līdz ar to secināms, ka prasītāja nepareizi ir iztulkojusi strīdus izteikumu, pielīdzinot to apgalvojumam, ka prasītāja esot iesaistīta iespējamos korupcijas gadījumos publiskajos iepirkumos un vidusmēra lasītājs strīdus izteikumu varējis saprast kā informāciju par to, ka prasītāja izdarījusi kādu krimināli sodāmu noziedzīgu nodarījumu.

Līdz ar to kā nepamatots noraidāms apelatora viedoklis, ka raksta autors aprakstītos gadījumus saistījis ar prasītāju, rakstā norādot - *Saskaņas centra laikā,* un vidusmēra lasītājs izteikumu *Saskaņas centra laikā par leģendāru kļuvušo nekaunīgo 20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos* uztvēris kā prasītājas saistību ar korupciju.

Turklāt Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka strīdus izteikumā norāde uz *20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos* lielai daļai vidusmēra lasītāju varēja būt nesaprotama, jo rakstā vārds „otkats" nav iztulkots latviešu valodā, kā arī nav izskaidrota tā būtība un jēga, tāpēc lasītājiem, kuri nepārvalda krievu valodu, vārds „otkats" vispār nebija nesaprotams.

Tādējādi Civillietu tiesu kolēģija secina, ka tas, ko prasītāja uzskata par nepatiesām, godu un cieņu aizskarošām ziņām, ir pašas prasītājas interpretācija jeb subjektīvs viedoklis par strīdus izteikumā atspoguļoto, jo, kā tas jau norādīts iepriekš, ziņu, ka prasītāja vai tās biedri ir izdarījuši krimināli sodāmu darbību, t.i., noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar korupciju, raksta autors strīdus izteikumā nav paudis. Rakstā nav apskatītas konkrētas nelikumīgas darbības, kuras būtu veikusi prasītāja vai kāds tās biedrs.

Šādos konstatētos apstākļos nav pamata vērtēt prasītājas pārstāvja iesniegto pierādījumu un atsauci uz uzņēmuma „Gemius" pētījumu par apmeklētāko portālu Top 25.

Kā nepamatots noraidāms apelācijas sūdzībā norādītais, ka pirmās instances tiesa nav vispusīgi analizējusi raksta kopējo kontekstu, tajā

skaitā, raksta mērķi, jo šis apgalvojums nepārprotami ir pretrunā ar pārsūdzētā sprieduma 9.4. un 9.5.punktā analizēto /pers. A/ rakstu kopumā, kā arī tiesas norādi, ka nevar vērtēt atsevišķu izteikumu ārpus konkrēta raksta konteksta.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesu kolēģija, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, uzskata, ka pirmās instances tiesa pareizi ir secinājusi, ka strīdus izteikumā ir izteikts atbildētāja /pers. A/ viedoklis, kuram nav veicama pārbaude, jo izteikums kopumā satur tikai vispārīgas frāzes, kā arī, izvērtējot rakstā pausto informāciju, tiesa konstatēja, ka raksta mērķis nav lasītājiem atklāt kādus jaunus, konkrētus faktus, bet gan atgādināt par agrākiem notikumiem un sniegt savu vērtējumu par attiecīgā politiskā spēka priekšvēlēšanas taktiku.

Civillietu tiesu kolēģija nepiekrīt apelācijas sūdzības argumentam, ka viens no kritērijiem, kāpēc pirmās instances tiesa strīdus izteikumu atzinusi par viedokli, ir apstāklis, ka raksts „Kreisais strupceļš aiz Rīgas mūra" publicēts portāla Delfi īpašajā sadaļā "versijas".

Civilprocesa likuma 5.panta sestajā daļā noteikts, ka, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 20.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKC-148 norādīts, ka ziņas un viedokļa nošķiršanai nav pietiekami balstīties uz laikraksta rubrikas nosaukumu, kurā izvietotas publikācijas, jo nevar izslēgt gadījumus, kad arī laikrakstā „ziņu" rubrikā tiek pausts viedoklis un otrādi. Tāpat apgalvojuma vai pieņēmuma forma nevar tikt uzskatīta par noteicošo kritēriju ziņas nošķiršanai no viedokļa, jo neatkarīgi no izteikuma formas tiesai jāanalizē publikācijas konteksts.

No pirmās instances tiesas sprieduma nepārprotami izriet, ka tiesa portālā Delfi publicēto /pers. A/ izteikumu ir atzinusi par viedokli ne tikai tāpēc, ka tas publicēts portāla sadaļā "versijas", bet sprieduma 9.5.punktā norādījusi arī citus motīvus šādam atzinumam, piemēram, ka strīdus izteikums ir pārāk abstrakts un orientēts uz lasītāju, kurš par prasītājas un Rīgas domes darbību iepriekš ir jau labi informēts, un ka atsauce uz "Saskaņas centra laiku" nav saistīta ar norādi uz "20% otkatu Rīgas publiskajos iepirkumos".

No minētā izriet, ka pirmās instances tiesa apstāklim, ka strīdus izteikums publicēts portāla sadaļā "versijas", izšķirošu nozīmi nav piešķīrusi, bet to vērtējusi tikai kā vienu no kritērijiem, paralēli vērtējot konkrētā izteikuma kopējo saturu, ņemot vērā izteikuma kontekstu un arī citus kritērijus, lai secinātu, ka strīdus izteikumā izteikts tā autora /pers. A/ viedoklis.

Turklāt prasītājas pārstāvja apgalvojums, ka vidusmēra lasītājs strīdus izteikumā norādīto varētu uztvert kā ziņu, ir pretrunā ar vidusmēra lasītāja faktisko rīcību, kas realizējusies 2013.gada jūnija pašvaldību vēlēšanu rezultātos, kuri apliecināja, ka prasītājas atbalstītāju loks nav samazinājies, jo vispārzināms ir fakts, ka partija „Saskaņas Centrs", pateicoties vēlētāju atbalstam, pašvaldību vēlēšanās pārliecinoši iekļuva Rīgas domē.

Tā kā prasītājas pārstāvis lietā nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu faktu, ka strīdus izteikumi ir grāvušu prasītājas reputāciju, un, ka pēc raksta publicēšanas politisko partiju apvienības "Saskaņas Centrs" atbalsts ir mazinājies, tad ir pietiekams pamats secināt, ka strīdus izteikums konkrētajā gadījumā nav kaitējis ne prasītājai kā politiskai apvienībai, ne arī tās biedriem kā politiķiem.

Tāpat pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas noteikumiem nav gūti pierādījumi, kas liecinātu par kādu seku iestāšanos vai, ka potenciālie prasītājas atbalstītāji tik tiešām strīdus izteikumu būtu uztvēruši par ziņām un tādējādi /pers. A/ raksts ietekmējis pašvaldību vēlēšanu rezultātus vai kā citādi prasītājai izraisījis negatīvas sekas.

Pie tam jāņem vērā, ka ne prasības pieteikumā, ne arī apelācijas sūdzībā prasītājas pārstāvis nav norādījis, kāds tieši kaitējums prasītājai radies sakarā ar strīdus izteikuma publikāciju portālā Delfi, arī pierādījumi tam, ka prasītājas sabiedriskais novērtējums sakarā ar publikāciju būtu mazinājies, lietā nav atrodami.

Prasītājas pārstāvja ieskatā strīdus izteikums ir tāds, kas aizskar prasītājas godu un cieņu.

Gods un cieņa ir ētikas un morāles normas un katram var būt atšķirīgs, subjektīvs viedoklis par šīm kategorijām. Ar godu saprot personas sabiedrisku novērtējumu, kas izveidojies personas darbības rezultātā, savukārt ar cieņu saprot personas sabiedriskā vērtējuma atspoguļojumu tās apziņā, t.i., personas pašnovērtējumu. Sabiedrības atzinīgs vērtējums sasniedzams ilgstošā laikā atbilstoši personas nopelniem un, izplatot nepatiesas ziņas, notiek personas vērtības nepamatots samazinājums sabiedrības acīs. Ar aizskarošām jāsaprot tādas ziņas, kuras samazina cietušā godu un cieņu atsevišķu personu vai sabiedrības acīs.

Augstākās tiesas Plēnuma un tiesu prakses vispārināšanas daļas tiesu prakses apkopojumā „Tiesu prakse lietās par goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību (2003/2004)", atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi (*ECT 1986.gada 8.jūlija spriedums lietā Lingens pret Austriju)* un atziņām īpaši attiecībā uz preses brīvību, norādīts, ka presei ir īpaša „sargsuņa" loma, informējot sabiedrību par valstiskajiem procesiem. Vērtējot nepieciešamību ierobežot preses brīvību, lai aizsargātu personas cieņu vai citas tiesības, ir jāņem vērā, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi politiķiem un varas pārstāvjiem ir jāpieņem lielāka kritika nekā vidusmēra iedzīvotājiem. Pieļaujamās kritikas robežas attiecībā uz politiķi ir lielākas, nekā kritizējot privātpersonu. Atšķirībā no pēdējā, politiķis neizbēgami sevi nostāda katra vārda un rīcības ciešai uzraudzībai gan no žurnālistu, gan plašas sabiedrības puses, un tādēļ viņam ir jābūt ar lielāku tolerances pakāpi.

Secīgi prasītājai ir jāpieņem lielāka kritika, kā arī jābūt iecietīgai pret sabiedrības uzraudzību un sabiedrības pārstāvju un žurnālistu par prasītāju un tās biedriem izteiktajiem vērtējumiem.

Satversmes 100.pants nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus. Cenzūra ir aizliegta.

Savukārt Satversmes komentāros norādīts, ka pieeja atšķirīgiem viedokļiem un informācijai ļauj indivīdam apzināties dažādas iespējas attīstībai un izaugsmei. Tādēļ personai ir jābūt tiesībām saņemt dažāda veida uzskatus, kurus, uzklausot un izanalizējot, var izdarīt racionālu izvēli (*skat. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Rīga. 2011, l.lp. 346*).

Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka konkrētais raksts tapis kā atbildes reakcija uz Nila Ušakova rakstu portālā Delfi, laikrakstos „Čas" un „Vesti sevodņja", kurā /pers. A/ ir paudis savu viedokli, kritizējot konkurentu izvēlētās pirmsvēlēšanu kampaņas taktiku, kas šajā gadījumā vērtējama kā sāncensība starp diviem politiskajiem spēkiem, kas vēlas sasniegt vienu un to pašu mērķi.

Lai gan rakstā ir norādīts uz politisko partiju apvienību "Saskaņas Centrs", taču raksta autora /pers. A/ izteikumos nav konstatējama ļaunprātība vai apzināti nepatiesu ziņu izpaušana.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012.gada 14.septembra spriedumā lietā Nr.SKA-72 norādīts, ka morālais kaitējums paredzēts kā īpašs kaitējuma veids - ciešanas. Ciešanas, tāpat kā emocijas un sajūtas, ir fiziskajai personai piemītošas. Fiziskās un juridiskās personas cilvēktiesību apjoma ziņā ir pielīdzināmas, ja vien tas ir iespējams atbilstoši tiesību būtībai. Juridiskajai personai nav iespējams nodarīt morālas ciešanas, līdz ar to juridisko personu šajā ziņā nav iespējams pielīdzināt fiziskajai personai. Tas nozīmē, ka minēto personu grupas nav pielīdzināmas tiesību apjoma ziņā saistībā ar atlīdzinājuma saņemšanu par morālo kaitējumu. Būtiski, ka juridiskām personām ir tiesības saņemt atlīdzinājumu par nemantisku kaitējumu.

Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka, lai gan pareizs ir pirmās instances tiesas secinājums, ka fiziskas un garīgas ciešanas atbilstoši Civillikuma 1635.panta izpratnei juridiskai personai nepiemīt, taču jāņem vērā, ka juridisko personu goda un cieņas aizskārums juridiskai personai var radīt nemantisku kaitējumu, piemēram, reputācijas mazināšanu, kas secīgi tai var radīt finansiālus zaudējumus.

No Civillikuma 2352.[1] panta, uz kuru galvenokārt pamatota prasība, satura nevar konsatēt likumdevēja gribu mantisko kompensāciju par goda un

cieņas aizskarošu ziņu izplatīšanu atlīdzināt tikai fiziskām personām.

Piemērojot Civillikuma 2352.[1] panta noteikumus, tiesai jākonstatē, ka izplatītās ziņas ir tādas, kas aizskar godu un cieņu attiecībā uz juridisko personu un tās reputāciju, kā arī rada tai finansiālus vai citāda veida zaudējumus. Gods un cieņa atzīstama par aizskartu, ja tiek konstatēts, ka ziņas, kas neatbilst patiesībai, izplatīšanas rezultātā sabiedriskais vērtējums par personu ir samazinājies un vērtējuma atspoguļojums paša cietušā apziņā ir pazeminājies.

Arī judikatūrā norādīts, ka juridiskajām personām un personālkomercsabiedrībām nepiemīt tiesības uz dzīvību, dzimumneaizskaramību, veselību vai tikumību, jo šie nemantiskie labumi piemīt tikai cilvēkiem. Turpretī tādi nemantiskie labumi kā gods un cieņa piemīt ne tikai cilvēkam, bet arī juridiskajai personai vai personālkomercsabiedrībai (*skat. K.Balodis. Ievads civiltiesībās. Apgāds Zvaigzne ABC, 2007. l.lp.125).*

Tādējādi nav pamata apšaubīt apelācijas sūdzībā norādīto, ka Civillikuma 2352.[1] pants aizsargā juridiskas personas reputāciju, kā arī dod tiesības prasīt atlīdzību par juridiskās personas reputācijai nodarītu kaitējumu. Taču tā kā izskatāmajā lietā nav konstatēts, ka atbildētājs /pers. A/ portālā Delfi ir publicējis prasītājas godu un cieņu aizskarošas ziņas, tad minētajam apelācijas sūdzības argumentam nav izšķirošas nozīmes, jo tas nevarēja būt pamats pretēja sprieduma taisīšanai.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa pareizi ir novērtējusi lietas faktiskos apstākļus un pierādījumus, līdz ar to taisījusi pamatotu spriedumu, prasību noraidot, savukārt apelācijas sūdzībā norādītie argumenti apstiprinājumu nav guvuši.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta trešo daļu, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "b" apakšpunktā noteikts, ka atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa ir no 8501 *euro* līdz 57 000 *euro*, - to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2850 *euro*.

Atbildētājs/pers. A/ šajā lietā ir samaksājis ar lietas vešanu saistītos izdevumus kopsummā 800 EUR, ko apliecina 2014.gada 2.decembra rēķins Nr.33/0212 un 2014.gada 17.decembra maksājuma uzdevums Nr.590553 (l.lp. 91; 92), kā arī 2015.gada 17.aprīļa kvīts Nr.41884 (l.lp. 104).

Tādējādi atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta trešās daļas noteikumiem no prasītājas par labu atbildētājam /pers. A/ piespriežami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 800 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts AS „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi) šajā lietā ir 17,57 EUR, ko apliecina izziņa par ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem (l.lp. 1) un pavēstu uzziņa (l.lp. 101-102).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otrās daļas noteikumiem, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Tā kā prasītāja ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,50 Ls (7,83 EUR), tad nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,74 EUR piespriežami no prasītājas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193.pantu, 432.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

Politisko partiju apvienības "Saskaņas Centrs" prasību pret AS "Delfi" un /pers. A/ par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu, atvainošanos un mantiskās kompensācijas piedziņu noraidīt.

Piedzīt no politisko partiju apvienības "Saskaņas Centrs", reģistrācijas Nr.40008093085, par labu /pers. A/, /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 800 EUR (astoņi simti *eiro)*.

Piedzīt no politisko partiju apvienības "Saskaņas Centrs", reģistrācijas Nr.40008093085, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,74 EUR (deviņi *eiro* un 74 centi).

Noteikt politisko partiju apvienībai "Saskaņas Centrs" sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei desmit dienu termiņu no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas. Tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos apliecinošs maksājuma dokuments norādītajā termiņā iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, t.i., 2015.gada 14.maija, Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā.

Tiesnese G.Freimane
Tiesnese L.Grauda
Tiesnesis G.Ungurs